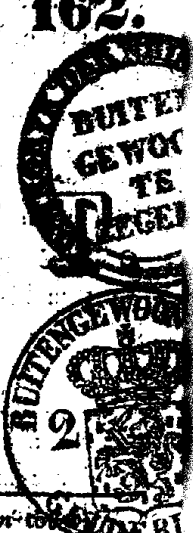
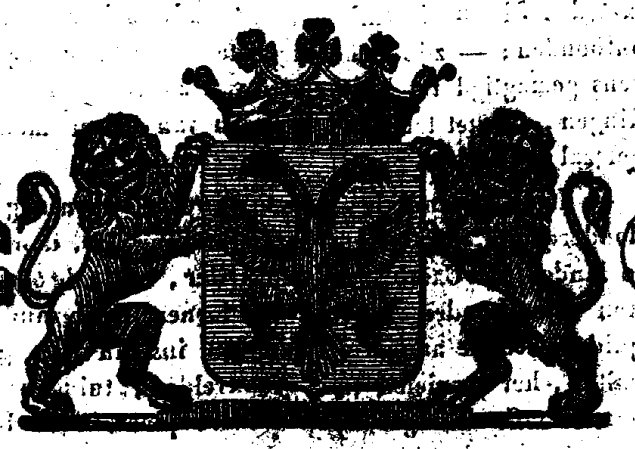

ARNHEMSE SCOURAN

De prijs dezer Courant, die geregeeld vijfmaal weels wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden.

DONDERDAG 17 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentiën is, van een toonregel f 1.00, en voor elken regel daarboven 25 centen, behalve 35 centen zegel, voor elke plaatsing.

toelating van den heer TELTING.

nieuw is de vraag over de blanco-briefjes in Kamer ter sprake gekomen en op nieuw is het bleken, dat de meerderheid der Kamer bij haar gevoelen blijft en de tegenwoordig zijnde, doch met blanco-briefjes stemmende, leden als niet tegenwoordig behandelt.

Van de een en vijftig leden, die in de vergadering der provinciale staten van Vriesland tegenwoordig waren, hebben zich bij de laatste stemming tusschen den heer TELTING en den heer LIJCKLAMA, drie en twintig voor den eersten, twee en twintig voor de tweeden, een voor den heer HORA ADAMA en een voor jhr. ACLAMA verklaard, terwijl vier met blanco-briefjes stemden.

Dat de heer TELTING dus niet verkozen was, blijkt boven bedenking. In plaats van ten minste zes en twintig stemmen op zich vereenigd te hebben, had hij er slechts drie en twintig. Acht en twintig stemden op verschillende wijze tegen hem.

Wanneer artikel 139 der grondwet tot het nemen van een besluit de tegenwoordigheid van meer dan de helft der leden en het opmaken van besluiten bij volstrekte meerderheid eischt, dan uit haar wel van zelf, dat dit is de volstrekte meerderheid van die tegenwoordige leden, die verschillig of zij stemmen of zich buiten stemming houden.

Eene andere verklaring daaraan te geven, is als in de grondwet schuiven, wat men niet verwachten moet, dat zij, wanneer het in hare bedoeling gelegen had, nagelaten hebben zou uitdrukkelijk vast te stellen. Wanneer zij de volstrekte meerderheid vordert van de tegenwoordig zijnde leden, kan men, zonder uitdrukkelijke bepaling, haar niet zoo uitleggen, dat eenige der tegenwoordige leden beschouwd zullen worden als niet tegenwoordig te zijn.

Zij heeft gewild, dat er niet te twyfel was of het besluit was door de meerderheid goedgekeurd, en in plaats daarvan zal men een besluit goedgekeurd, dat door de minderheid goedgekeurd is.

Men zegt, dat zij, die met blanco-briefjes stemmen, niet stemmen: men trakt ze daarom van het aantal der tegenwoordige leden af. Maar men zegt dan eene onwaarheid; men neemt eene stem weg als onbillijke beslissing. Voorts, het is niet de bepaling der volstrekte meerderheid, die af, of men stemt of niet stemt. Reeds voor de stemming kent men die meerderheid uit het getal der tegenwoordig zijnde leden.

Doch, het is onwaar, dat hij, die een blanco-briefje werpt, niet stemt. Hij stemt wel degelijk, hij stemt tegen de beide kandidaten. Waarom zou hij, wanneer hij eenen van beiden wil goedkeuren, liever een blanco-briefje werpen dan een stemmen hunner zijne stem geven? Doet hij dit niet, werpt hij een blanco-briefje, welk zeker bewijs kan men hebben, dat hij ze beiden afkeurt?

De heeren VERWEY-MEJAN, UITWERF STERLING en LUZAC hebben het stemmen met blanco-briefjes zeer afgekeurd. De eerste noemde het pligtsver-

zaking; de laatste eene lafheid, een bewijs van onverschilligheid. Hij zou daarom de leden der kies-vergadering hoofd voor hoofd willen laten oproepen, of zij het blanco-briefje hadden ingeworpen. Die bij eene derde stemming gedwongen wordt, om tusschen twee personen te kiezen, welke hem beide ongeschikt voorkomen, verlate de vergadering," zegt dat lid, "maar hij werpe geen onbeschreven stuk papier in de stembus."

Wanneer men tot eenige beslissing geroepen wordt, de vergadering te verlaten, of, dewijl men wanhoopt aan de zege zijner meening, of, dewijl men tot het besluit niet mede wil werken, dit zoude lafheid, dit zoude geheele pligtszaking zijn. Onttrekt men zich dan niet juist aan datgeen, waartoe men tot die vergadering gezonden is? Daar zijnde, behoort men mede te werken en wordt er tegens ons gevoelen een besluit genomen, daartegen te protesteren. Zoedanig protest is het blanco-briefje. Waar het alleen goedkeuring of verwerping van een voorstel betreft, is ieder verplicht zijne stem uit te brengen. Dit kan ook geene moeilijkheid baren, want keurt men het niet goed, men stemt tegen.

Wordt men daartegen tot de stemming tusschen twee personen geroepen, welke men beide ongeschikt oordeelt of misschien wel gevaarlijk voor het land, zoo bestaat er geene magt ter wereld, die ons dwingen kan, om voor eenen van beide te stemmen en aldus mede te werken tot hetgeen men het naadeel, het onheil van het land rekent. Integendeel, in plaats van de vergadering te verlaten en aldus aan de goede zaak lafhartig ontrouw te worden is hij verplicht, zooveel in hem is, dat naadeel, dat onheil te beletten, te voorkomen. Dit kan hij alleen door een blanco-briefje doen. Deze niet mede te tellen, is iemand van zijn stemrecht ontzeten, zijne uitgebrachte stem verduisteren. Wie mag dat?

Men zou nimmer geloofd hebben, dat bij de vergadering der Staten van Friesland zou kunnen getwist worden, welke de volstrekte meerderheid was, daar het reglement der Staten in zeer stellige bepalingen de volstrekte meerderheid der tegenwoordige leden vordert; het is alsof het reglement waaraan had, hoever eene verkeerde interpretatie van den zin voeren en de niet van hare kracht berooven zou, het is alsof het in voorraad daartegen had willen waken en er daarom nog het woord tegenwoordige, dat overtoellig scheen, ingevoegd heeft, ten einde niet eenen enkelen grond tot twijfel over te laten. Opzanks die bijvoeging hebben de Staten-Generaal verklaard, dat zij, die tegenwoordig waren, niet tegenwoordig geweest zijn, dat niet de volstrekte meerderheid der tegenwoordig zijnde leden, maar die der met ingevulde stem-briefjes stemmende gevorderd wordt, hetgeen de wet juist anders beveelt. Waar zal de gelijke wetsuitlegging ophouden? En welke wet is tegen zulke aanvullingen en verbeteringen bestand?

De meesten van de een en twintig leden, welke tegen de toelating waren, schijnen niet zoozeer door de ware beginselen, maar alleen door de vrees geleid geweest te zijn, en niet het

briefje JHR. ACLAMA geacht moest worden den heer LIJCKLAMA te bedoelen.

De heer VAN RAPPAARD scheen te meenen, dat de Staten-Generaal huane bevoegdheid te buiten gingen, door eene keuze te vernietigen, welke de staten van Vriesland wettig verklaard hadden. Die vrees is zonderling, wanneer men, in artikel 96 der grondwet, met ronde woorden leest: »Iedere Kamer, in de hare, onderzoekt de geloofsbriefen der nieuw inkomende leden, en beslist de geschillen, welke dienaangaande mogten oprijzen." Het onderzoek der geloofsbriefen zal wel van zelfs dat naar de regelmatigheid der verkiezing in zich sluiten. De heer DE MAN begreep dit beter, toen hij zeide: »het besluit der staten van Vriesland kan niet verder gaan dan die vergadering. Naar buiten, in deze vergadering, moedende werken, is dat besluit slechts voorloopig; in deze Kamer is het, dat de waarde der gronden, die daartoe hebben geleid, moeten worden onderzocht en beoordeeld; artikel 96 der grondwet verleent aan Hun Edel Mogenden daartoe het hoogste gezeg."

De Tweede Kamer heeft, in haar reglement van orde van het vorig jaar, zelve het valsche beginsel gehuldigd en zich daardoor in eene moeilijkheid gebracht, die telkens terugkeeren zal. Het is voor haar een het meeste belang, dat zij zo spoedig mogelijk daarop terugkome, de duidelijke woorden der grondwet en de zuivere beginselen erkennen en volge. Zij zegge, met den heer LUZAC: »dat het nimmer schande is, eene begane dwaling te erkennen."

Buitenlandsche berichten.

TURKIJE.

Wenen, 8 aug. Volgens de jongste berichten uit Belgrado hebben Wutschitsch en Petronewitsch eindelijk besloten Servië te verlaten. Tegen den 8sten is eene vergadering van notabelen, 300 in getal, te Belgrado bijeengeroepen, in welke aan hen de redenen ontwikkeld zullen worden, waarom deze verwijdering onvermijdelijk is geworden. Op denzelfden dag zullen beide genoemde partijhoofden zich uit het land verwijderen, en naar Widdin begeven, welke plaats hun door de Porte als toekomstig verblijf is aangewezen. (Oor. Beob.)

HONGARIJE.

Ofen. Officiële tijdingen uit Miskolcs melden, dat een brand, welke den 19den juli ten 10 ure voormiddags begon, zes uren lang woedde, en 1500 huizen, het raadhuis, Mironiten-klooster met kerk en scholen, de twee protestantsche kerken, de synagoge, het theater, enz. in de asch legde. De voorsteden, wier huizen geheel met stroo bedekt zijn, zijn geheel afgebrand. De door dezen vreeselijken brand aangerigte schade beloopt eenige millioenen galden.

DUITSCHLAND.

Van den Taunus, 9 aug. Dezer dagen is, eindelijk, door eene schikking het misverstand beslecht, dat tusschen Hessen-Darmstadt en Nassau sedert bijna derdehalf jaar heerschte, en dat door den beruchten steenen dam, walcken Hessen-Darmstadt in de nabijheid van de haven van Biebrich liet opwerken, zooveel

ter sprake kwam. Volgens deze schikking moet Nassau dat gedeelte zijner waterwerken, hetwelk in het stroomgebied van Hessen vooruitsteekt, laten wegruimen, waartegen het aan Nassau zal vrijstaan, den naar de haven van Bieberich voerenden Rijn-arm, door uitbaggering, als anderzins, voor verzanding te vrijwaren en in goeden staat te houden.

Hamburg, 30 aug. De laatste berichten uit Lubeck melden, dat een nieuw oproer, hetwelk den 8sten des avonds was uitgebroken, terstond door tusschenkomst der gewapende magt gedempt is. Aanleiding tot het zamenrotten der menigte, op dezen dag, gaf het algemeen verspreide gerucht, dat een medelid der commissie van onderzoek, welke ten gevolge der laatste voorvallen is ingesteld, had voorgesteld om den luitenant-kwartiermeester, wegens misbruik der hem toevertrouwde gelden, in staat van beschuldiging te stellen. Tegen den avond trok men de poort uit naar de woning van dit lid der commissie, om hem een vivat te brengen, doch, hiermede niet tevreden, daar de menigte nu toch eenmaal bijeen was, begon men weder de oude buitensporigheden, waaraan de militaire magt spoedig een einde maakte.

(H. N. Z.)

Dresden, 30 aug. Wie Praag bezocht heeft herinnert zich de prachtige monstrans in de Loretto-kerk, in welke, naar de oude kapucijner monnik aan de geloovige reizigers verzekert, zich niet minder dan 6000 diamanten bevinden. Twee jonge menschen uit Dresden hadden het plan gevormd dezen schat te bemagtigen. Zij reizen, luidens hunne passen, voor vermaak naar Praag, rijden met een rijtuig naar genoemde kerk, en laten den eerwaardigen schat vertoonen; een derde, welke de rol van bediende speelde, moet aan de deur zijn blijven staan. Plotselings slaat een der booswichten den ouden 78-jarigen monnik, die hun de monstrans toont, ter aarde, en de andere valt met een dolk den toesnellenden sacristan aan, maar beide worden nog bij tijds door toeschietende vrome biecht-kinderen, welke, zonder door de kerkrovers te zijn opgemerkt, in de biechtstoelen lagen, overweldigd. De op de loer staande derde ontsnapt, slechts met moeite konden de beide kerkrovers, toen zij naar de gevangenis gebracht werden, door de gewapende magt, voor de woede des volks bewaard worden. Gelukkigwijze zijn de beide offers hunner roofzucht niet doodelijk gewond. De gevangenen zijn een 17-jarige econoom, met name *Schuria*, (dien men verdenkt van te Neuntmamsdorf, waar hij de economie leerde, tweemaal brand te hebben gesticht, en een 20-jarige boekdrukkersgezel. Geen nooddrift, maar onbeten-gelde begeerte was de drijfveer dezer misdaad.

FRANKRIJK.

Parijs, 13 aug. De *Messenger* heeft gisteren avond de volgende dépêche bekend gemaakt:

Perpignan, 13 aug. De junta van Barcelona heeft zich den 10den aan het gouvernement van Madrid onderworpen, en afstand doende van haar gezag als opperste junta, verklaard zich te bepalen tot het zijn van eene raadgevende junta, overeenkomstig het besluit van het ministerie *Lopez*.

Den 9den maakte men zich te Valencia, in bedaardheid gereed tot de verkiezingen voor de cortes. Men hechte er zijne goedkeuring aan de handelingen van het ministerie *Lopez*.

Binnenlandsche berichten.

's Gravenhage, 14 aug. Met genoeg verneemt men, dat de arrondissements-regtbanken zijn uitgenoodigd, om met eenigen spoed op te maken en in te zenden, de bij artikel 52 der organieke wet vermelde lijst van aanbeveling, ter voorziening in de vervanging of wederbenoeming van die kanton-regters, wier tijd van aanstelling, volgens de bepalingen van artikel 37 der genoemde wet, op den 1sten october aanstaanden zal komen te eindigen. Wij verwachten van dezen maatregel voor de Justicialen de heilzaamste gevolgen, daar de regtbanken, uit vrees van te mishagen, of wel uit zucht om te believen, den minister van justitie wel niet zullen misleiden, door, tot eene der gawigtigste betrekkingen, personen aan te bevelen, die reeds lang en te regt, door de openbare meening, ter bekleeding van dezelve worden gewraakt.

's Gravenhage, 14 aug. Bij besluit van den 12den dezer, no. 58, heeft Z. M. ter vermindering der uitgaven van oorlog, bepaald, dat de 2de en 3de divisie van het algemeen depôt der landmagt, no. 33,

met den 31sten december aanstaande zullen worden ontbonden; — zijnde, het departement van oorlog tevens gemagtigd tot het nemen van zoodanige beschikkingen, als het tot stand brengen van dezen maatregel zal vereischen.

In Engeland heeft het onweder woensdag en donderdag jl. nog veel vreeslijker gewoed, dan hier te lande. In Cambridge, Rochester, en in de omstreken van Londen is voor miljoenen Nederlandsche guldens schade aangerigt aan het instaan van glasruiten, het vernielen van graanvelden, tuingewassen enz. In Cambridge en op andere plaatsen is bijna geen glas heel gebleven, en scheen de gansche stad overstromd. De hagelsteenen waren zoo groot als duiven- en hoendereijeren. Het electriek vuur was geen oogenblik van den hemel, en de slagen waren zoo geducht, dat men niet anders dacht, dan dat er eene aardbeving plaats had. Over het geheel heeft men gelukkig weinig verlies van menschen te betreffen; maar op verscheiden plaatsen is het licht ingeslagen, en heeft het, in nog hoogere mate, dan hier te lande, de verschijnselen van tijdelijke verlamming en blindheid op menschen en vee voortgebracht.

— Men meldt ons, dat *Telemann*, woonachtig aan den Leidschendam, zondag den 6den dezer een half uur van den Leidschendam zijnde, door vier personen, is gevraagd of hij een glas jenever verlangde, hetgeen door *Telemann* met ja beantwoord werd, doch in plaats van één glas zou hij meer glazen met dien drank hebben moeten ledigen, en toen gemelde persoon volstrekt niet meer wilde, zouden die vier personen hem eene groote hoeveelheid daarvan in zijne keel hebben gegoten, waardoor hij den anderen morgen zieltoegend op den weg gevonden en kort daarop overleden is. Naar men zegt zou door de bevoegde autoriteit aldaar dadelijk proces-verbaal zijn opgemaakt en aan de justitie gezonden.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 15 augustus.

In deze zitting zijn adressen ingekomen van onderscheidene ingezetenen, die gehandhaafd willen worden in de vrijheid van eeredienst en onderwijs. Verzending aan de commissie.

Aan de Kamer is onder anderen hulde gedaan van den jaargang 1842 van het register op de *Nederlandsche Staats-Courant*. Plaatsing in de boekrij.

De centrale afdeling heeft verslag gedaan van het ontwerp van wet betrekkelijk de scheepssoldijen. De beraadslagingen daarover zullen aanstaanden zaterdag, des morgens ten 11 ure, worden gehouden.

De beraadslagingen worden voortgezet over de ontwerpen van wet, houdende het tarief van salarissen en justitie-kosten in burgerlijke zaken.

Het derde ontwerp handelende van de advocaten, is door Z. Exc. den minister van justitie en den heer *Nedermeijer van Rosenthal* verdedigd, doch door de heeren *den Tex* en van *Akerlaken* bestreden.

Ter stemming overgegaan zijnde, is de voordragt met eene meerderheid van 39 tegen 5 stemmen verworpen, zoodat Z. M. eerbiedig zal worden verzocht, dit wets-ontwerp in nadere overweging te nemen.

Voor hebben gestemd de heeren: *Kniphorst*, *Nedermeijer van Rosenthal*, van *Bleijswijk*, *Luzac* en *Gouverneur*.

Daarna is beraadslaagd over titel IV, handelende van de procureurs. Deze titel is door de heeren *Cost-Jordens*, *Gouverneur*, van *Panhuys*, *Bruce*, *Tromp*, van *Rappard*, van *Rosenthal* en *Luzac* bestreden en door de heeren *Scheers van Harencarspel* en *den Tex*, benevens door Z. Exc. den minister van justitie, verdedigd. In omvraag gebracht is de voordragt verworpen met 37 tegen 7 stemmen.

Voor hebben gestemd de heeren: *Druijvestein*, *Kniphorst*, van *Bleijswijk*, *den Tex*, van *Nes*, *Scheers van Harencarspel* en van *Akerlaken*.

Vervolgens is beraadslaagd over titel V, handelende van de deurwaarders.

De heer *Scheers van Harencarspel* bestrijdt de voordragt.

De heer van *Goltstein* bestrijdt mede het ontwerp, doch zal zijne stem doen afhangen van de inlichtingen des ministers.

Bij het sluiten dezes is Z. Exc. de minister van justitie aan het woord, ter verdediging der voordragt.

Assen 10. aug. Voor eenigen tijd hebben eenige door de Nederlandsche en door de Hanoversche regering gecommitteerden eene zamenkomst gehouden, om te bepalen, waar de steenweg van Winschoten naar Nieuwe Schans aan de grenzen (tot welks aanlegging

de gemeente-besturen van Winschoten en Beerta cessie gevraagd hebben), de grenzen zal worden bepaald en aan dit punt is tot onderling genoeg bepaald en aan wederzijdsche Regeringen ter goedkeuring voorgelagen. 't Is te hopen, dat de Hanoversche regering zal inzien, hoe belangrijk het ook voor Hanover dat er eene goede gemeenschap daargesteld worde het noordelijk deel van ons land met Oostvrie en dat zij te dien einde, terwijl dezerzijds van stad Groningen naar de grenzen een ten allen bruikbare weg wordt daargesteld, van haren kant de weg van de grenzen naar Weener verbeterde.

Apeldoorn, 14 aug. Bij de onderscheidene berichten wegens de vruchtbaarheid van den zomer, ook dat van deze gemeente en omstreken gevoeld worden; hooi komt nagenoeg de helft, rogge en derde meer dan gewoonlijk van de velden, aardappelen en boekweit beloven almede een overvloedig oogst.

Ofschoon de papier-fabrieken zich met moeite staande houden, blijft Apeldoorn steeds in niterlijke vaart toenemen; vele gebouwen worden opgerigt, vergroot, de cultuur van heide-velden is aanzien en daarin de gunstige werking der wet op de ginning van woeste gronden dd. 6 juni 1840 niet miskennen.

Tot bevordering van deze welvaart strekken de stelijke valkenjagt en vooral het verblijf van Z. den graaf van Nassau. Deze grijze, vorst schijnt voortdurend de meest gewenschte gezondheid bij een opgeruimde stemming te genieten; Z. M. doet dagelijks rijtoertjes met mevrouw de gravin en gevolgt komt geregeld elken zondagmorgen ter kerk, onder het gehoor van *D. Roeloffs*, die uitermate ijverig in het prediken.

Aan hunne Edelmoedige Heeren Staten-Generaal van het koninkrijk der Nederlanden, Tweede Kamer.

EDELMOEGENDE HEBBEN!

Geeft met den meest verschuldigden eerbied te kennen de ondergeteekende *A. Luijten*, officier van gezondheid der 3de klasse, in garnizoen te Neuzen, provincie Zeeland.

Dat hij, reeds vroeger UEd. Mogends tusschenkomst verzocht hebbende, ten einde zijn eervol ontslag van de militaire dienst te verkrijgen, zich thans op niet hierover aan UEd. Mogenden wendt.

Dat de gronden waarop het ministerie van oorlog dit eervol ontslag niet wil toestaan, de volgende zijn:

Dat de requestrant in zijne kindsche jaren een verbintenis heeft aangegaan, van, na eenige studie aan 's rijks hospitaal te Utrecht gemaakt te hebben, officier van gezondheid den lande gedurende tien jaren te blijven dienen.

Dat verder bepaald is, bij besluit van Z. M. den 11 juli 1825 no. 96, dat een officier van gezondheid wien gelegenheid gegeven wordt door het plaatsen van eene der hoogeschole de lessen bij te wonen en zoo te promoveren, verbonden zal zijn den lande gedurende tien jaren te dienen.

Dat de requestrant als officier van gezondheid gelessen aan eene der hoogeschole heeft bijgewoond en hem bijkomende gelegenheid gegeven is die bij te wonen, de requestrant, niettegenstaande gepromoveerd zijnde, rekent het ministerie van oorlog dit besluit op hem van toepassing.

Dat echter deze, indien het verbintenis niet geheel en al zijn vervallen; 1o. dewijl de requestrant indien hij zich door zijne promotie mocht verbonden hebben, dit niet gedaan heeft zonder doel, maar om ook bij burgers practijk uit te oefenen, hetgeen door alle gepromoveerde officieren van gezondheid gedaan werd en door niet eene bepaling verboden was; later eene verordening genomen zijnde, waardoor burgerpractijk den officier van gezondheid is ontwaardoor het nut zijner promotie geheel en al nietig werd, moest natuurlijk de verbintenis daarvan aan verknocht vervallen, en 2o. dewijl er eene bepaling gemaakt is, dat een officier van gezondheid door vergelijkend examen in eenen volgende rang opklimmen, waardoor het niet meer genoeg is, gedurende den tijd van des requestrants verbintenis, kundigheden voor eenen rang te bezitten, ten einde, na aan kundigheden, voor dien rang gevorderd, door examen voldaan te hebben, in dien rang bij mogelijke plaats op te klimmen; edoch moet men de kundigste zijn een vergelijkend examen, waarvan men kon verzuken zijn, waaraan de requestrant zich niet willede

...volgt zich aan deze verordening niet onderwerpen.

Deze instelling dan verandert de betrekking geheel en al, moet hierdoor ook elke verbindtenis vervallen, en de eerste aangevoerde reden niet.

De requestant onmiddellijk nadat deze bepalingen genomen zijn, zijn eervol ontslag uit de militaire dienst heeft gevraagd, en ten einde dit op den zachtst mogelijken weg te verkrijgen, op grond van een militair reglement, vermeenende een reglement, dat elk militair ongeschikt voor den militairen stand verklaart op zich zelve te kunnen toepassen.

De requestant, na alzoo meermalen aanvragen eervol ontslag uit de dienst gedaan te hebben, is nu na blootlegging van alle zijne omstandigheden inboorling en ingezetene van het rijk, nog van het regt gebruik maakt bij artikel 159 van het grondwet hem gegeven.

Onbestaanbaar zijnde met den geest van de militaire dienst, dat de stand van officier gedwongen zij, een officier, die van zijn eed ontslagen aan den koning gedaan, zich onthoudt van dien eed aan den regerende koning af te leggen, tenzij hij, als requestant, door dwang genoodzaakt worde in deze betrekking gehouden wordt, welke hij haat en die hij met tegenzin werkzaam is, terwijl verdedigende candidaten hun examen voor zijnen rang open is, hoopt de requestant, op grond van artikel 4 der grondwet, dat UEd. Mogenden in belang van den staat, van de kroon en van hemzelve de allertreurigste omstandigheid zult doen opkomen.

Neuzen, 7 augustus 1843.

Welkdoende
De officier van gezondheid 3de klasse
A. LUITEN

Ingezonden stukken.

Enige wenken, strekkende om doelmatige bezuinigingen in te voeren.

Wanneer het gouvernement het even zoo goed met de natie meent; als de *Arnhemsche Courant*, dan men noemenswaardige en doeltreffende besparingen in 's lands uitgaven kunnen daarstellen.

Onmiddels het gerucht, dezer dagen in omloop is, bevestigd, dat schijnt het gouvernement het voornemen te hebben den goeden en regten weg in te slaan.

Men zegt, dat de departementen van eredienst worden opgeheven, en onder het bestuur van referendarissen bij binnenlandsche zaken worden overgebracht. Dit denkbeeld vindt bijval; maar, men houdt het er voor, dat nog meer andere ministeriën zouden weggevoerd worden. Dat van justitie, bij voorbeeld, is strikt genomen, onnoodig. De werkzaamheden, die het verknocht, zouden wellicht even zoo goed aan den procureur-generaal bij den Hoogen Raad kunnen worden opgedragen.

De administratie der gevangenen zoude wederom bij binnenlandsche zaken overgebracht kunnen worden, en de militaire dienst niet eigenaardiger bij oorlog behooren? Het ministerie voor koloniën kon wegvallen. Men geve militaire en marine zaken, thans oneigenaardig door civiele beambten bestuurd, respectievelijk aan het departement van oorlog en aan dat van marine over. Dit leidt tevens tot verbetering en versimpeling. De overschietende bureaux bij koloniën zouden alsdan onder het bestuur van eenen directeur bij buitenlandsche zaken, dan wel bij financiën, met elk laatst departement; uit een financieel oogpunt behouden, hetzelve naauw in verband staat, overgebracht kunnen worden. Maatregelen, welke werken tot aanzienlijke besparingen zouden leiden en de kosten zouden daarom niettemin, even goed, zoo niet beter, gaan.

Men merkt in het algemeen aan, dat de zaken over heel veel achjven loopen; dit is niet alleen het geval hier te lande, naar ook in de Overzeesche bezittingen. Wat doet men, bij voorbeeld, met eenen raad van adviezen, die ook niets anders dan een adviserend ligchaam is, vermits de gouverneur-generaal altijd zijne opinie volgt. De adviezen, welke de raad uitbrengt, worden even goed, ja zelfs beter en met meer kennis van zaken, van de respectieve chefs der departementen ingewonnen kunnen worden.

Ook wordt het er algemeen voor gehouden, dat het tractement van den gouverneur-generaal, ad f 200,000, te hoog is opgevoerd. Waarom is het noodig, dat hij binnen weinige jaren, ten koste van de natie, schatrijk worde? Terwijl het bovendien gewis in het welbegrepen belang van den staat zoude zijn, dat het inkomen tot op de helft verminderd wierd en dan is hetzelfde nog aanzienlijk genoeg, want f 100,000 met vrije woning, etc., etc., etc., is eene vrije goede belooning!!!

Men supprimeert den onnoodigen raad van Indië en men stelt daarvoor in plaats eenen vice-gouverneur-generaal, in staat om den gouverneur-generaal in het uitoefenen zijner moeilijke dienstverrigtingen en om dezelve eventueel, bij ziekte of afwezigheid te vervangen, dan leidt zulks tot eene voordeelige financiële uitkomst en wel ten bedrage van plus minus f 250,000.

Er is voorts in Oostindië eene algemeene rekenkamer, waarvan de leden meest altijd bestaan uit oude, afgeleefde ambtenaren, waaraan men, bij wijze van gunst, ten koste van de natie, eene goede retraite geeft.

Men supprimeert dat collegie, en men stelt daarvoor in plaats eene directie van verificatie en contrôle en men wint aldra eene aanzienlijke besparing van f 36,000, zonder dat de dienst hierdoor kome te lijden, want de hoofd-kommissie, waarop thans toch alles neerkomt, blijven bestaan.

Hoezeer het algemeen bekend is, dat de tractementen van de Indische burgerlijke ambtenaren, in evenredigheid van de militaire, te hoog zijn gesteld, zoo moet vooral de attentie vallen op de navolgende:

Directeur-generaal van financiën	f 24,000.
3 directeuren van financiën	» 60,000.
President van het hooge gerechtshof	» 28,000.
Vice-president dito	» 20,000.
Procureur-generaal dito	» 20,000.
	f 152,000.
Zoo men die tractementen terugstelde, te weten:	
Een directeur-generaal	f 18,000.
3 directeuren	» 45,000.
Een president	» 20,000.
Een vice-president	» 15,000.
Een procureur-generaal	» 15,000.
	f 113,000.

Dan bleven deze ambtenaren in het genot van een goed inkomen, met het voornemen van een goed pensioen en het land was er bij f 39,000.

Men zoude, gelet op de ongunstige financiële omstandigheden, waarin Nederland verkeert, een vice-president kunnen supprimeren. De dienst zoude hierdoor niet kunnen lijden, te meer, daar de president zich nu bereids eenige jaren, met verlof hier te lande bevindt, — een bewijs dat de betrekking van vice-president onnoodig is.

Wanneer men op deze wijs alle departementen en ambten, zoo in Nederland als in Indië, in oogenschouw nam, dan zoude men billijke en niet drukkende bezuinigingen verkrijgen, terwijl men uit het bovenstaande ontwaart, dat men ten onrechte alles van het militaire wezen wil hebben, waarop eigenlijk zoo min mogelijk, vooral niet op de wapens der infanterie, artillerie en kavalerie bezuinigd moest worden, om reden zulks door den tijd eerder nadeelige dan wel voordeelige resultaten zoude opleveren; want, bij den minsten schijn van oorlog, zoude men het afgeschafte moeten herstellen, en dit zoudé alsdan niet alleen moeilijk vallen, dewijl de artillerist en kavallerist althans niet zoo spoedig geformeerd kunnen worden, maar de daartoe noodige gelden zouden alsdan zwaar op de natie drukken.

Wanneer men bij het militair departement wil bezuinigen, dan is dit ruimschoots in het administratieve en bij de staten te vinden, en het is te verwonderen, dat men hierop nog niet geattendeerd heeft, of zulks onopgemerkt laat.

Nog eens op Oost-Indië terugkomende, moet men nog de bemerking maken, over den weinigen goeden wil, die er bestaat, om 's lands uitgaven te verminderen dan wel om daarmede zuinig te zijn.

Ten tijde van een vroeger bestuur werd, even als nu, aan ambtenaren verlof verksend, maar de door hen bekleed wordende betrekkingen werden niet vervuld en werden door de opvolgende ambtenaren, onder genot van eene toelaag waargenomen, maar, sedert eenige weinige jaren; heeft hierin eene belangrijke verandering plaats gehad; alle ambtenaren, met verlof gaande, worden definitief vervangen, en bij terugkomst worden dezelve op wachtgeld gesteld, tot

tijd en wijle er vacaturen ontstaan, en, om nu in het kort aan te toonen, welke schaden en kosten hierdoor voor het gouvernement voortvloeiën, laat men het navolgende strekken.

Met verlof hier te lande bevinden zich thans de navolgenden:

Generaal-majoor RIETZ, als resident van Sourabaja; de heer PRAETORIUS, als directeur van Culture; de heer CORNETS DE GROOT, als algemeen secretaris; de heer SCHOLTEN VAN OUD-HAARLEM, president van het hooge gerechtshof; de heer VAN DER VINNE, directeur van financiën; den heer DOORNIK, resident van Pekalongang; de heer BOUTMY, lid van de rekenkamer; de heer ELOUT, raad van Indië; kolonel DE STWENS, als gouverneur der Molukken.

Welke alle van f 6000 tot f 9000 verlof-tractement genieten; dit zijn nu slechts weinige der algemeen bekende; wanneer men hierbij nog de overige konde voegen, dan zoude men weldra eene tonne gouds optellen. Ten aanzien der militairen is dit nogtans niet hetzelfde geval; deze worden met verlof zijnde niet vervangen!!!!

Bezuiniging.

In de *Arnhemsche Courant* van 29sten juli, no. 148, wordt opgegeven, hoeveel onze militaire academie kost, en de voordeelen aan die inrigting verknocht, als het verkrijgen van een overkompleet getal officieren, het hierdoor ongelukkig maken van anderen en het voornemen aan zoo vele fatsoenlijke jongelieden.

Derdehalf honderd officieren te veel maakt, elk officier op f 800 berekend, eene som van f 200,000; hierbij getrokken de som, benoodigd tot instandhouding van de inrigting, die ons al dat goeds bezorgt, maakt meer dan f 300,000. Deze som had men, bij weinigen toeleg tot bezuiniging, kunnen besparen, het alleen zonder nadeel van den militair, maar zelfs tot voordeele; de pensioneringen zouden niet zoo uitgebreid geweest zijn. Het ministerie van oorlog doet echter bezuinigingen, op eene geheel andere wijs, en hiervan een denkbeeld te geven was ons voornemen thans.

De milicien ontvangt bij zijne in-dienst-treding f 18 voor zijne kleeding; het te kort komende betaalt hij zelf. De loteling, zoo als tegenwoordig, slechts drie maanden in dienst zijnde, kan dit niet geheel betalen en vertrekt gewoonlijk met eene geringe schuld. Ten einde nu dit te kort niet te lijden, heeft het ministerie van oorlog goedgevonden geen *kapotjas* af te geven, zoodat de loteling thans zijne exercitiën en nachtwachten alleen in een dun mouwvest doet. Bij hitte of bij koude, bij regen of zonneschijn, bij nacht of bij dag, droog of nat, — altijd hetzelfde mouwvest, want hij heeft niets om het te verwisselen. Ziedaar dan eene bezuiniging. Hoe heeft men echter tot zulk een harden maatregel kunnen overgaan, zonder eenige verzachting? Had men slechts eenige jassen afgegeven voor hen, die op wacht trekken, maar neen, ook dit kost nog te veel; liever hen half gekleed, aan alle ongemakken blootgesteld, dan die kleine uitgave; dan nog in eene provincie als *Zeeland*, had men deze provincie ten minste uitgezonderd, maar ook dit niet, ook hier moeten die jonge menschen, wanneer het vest nat geregend is, met dat kleedingsstuk blijven loopen en met die halve kleeding aan de gure zeevinden des nachts blootgesteld zijn. Hoe is het toch mogelijk, vragen wij nog eens, dat men tot zulk eenen harden maatregel heeft kunnen overgaan? Is het dan niet genoeg, dat de burger zijne laatste penningen aan den lande opbrengt, en daarna zijne kinderen geeft, om dat land te verdedigen; moet dan nog daarenboven de gezondheid van die kinderen op het spel gezet worden, om eindelijk dan die berooide en beroofde schatkist, zoo als een onzer vertegenwoordigers die heeft genoemd, staande te houden? Wezenlijk; het is te veel en het zoude te wenschen zijn, dat men, eindelijk, andere wegen ter bezuiniging insloeg en zulke harde maatregelen liet varen.

Mijnheer de redacteur!

Niettegenstaande de algemeene afkeuring, welke aan het voorstel tot uitbreiding van het regt van successie is ten deel gevallen, hebben onze ministers goedgevonden daarbij te volharden; de ondergeteekende neemt alsnu de vrijheid de volgende aanmerkingen daarop voor te dragen, voor zoo veel immers de successie in de regte lijn betreft:

10. Dat de bezittingen van de hoofden des huize-

zins steeds als familie-goed beschouwd worden, blijkens de wet, die de erfelingen in de rechte lijn verplichtend gemaakt heeft en aan de ouders oplegt hunnen boedel als goede huisvaders te besturen.

20. Dat derhalve het overlijden van ouders, die kinderen nalaten, of van kinderen, welker ouders nog in leven zijn, niet als eene gebeurtenis kan worden beschouwd, waaruit tot overgang van eigendom mag worden besloten; dat het dus even onregtvaardig is, eene familie wegens dit overlijden eene zekere som te doen betalen, als omdat een lid derzelve 50 jaar oud zou zijn geworden, of omdat eene bruiloft zou zijn gevierd.

30. Dat, de reden tot belasting ontbrekende, het voorgestelde regt met eene gedeeltelijke confiscatie moet worden gelijkgesteld.

40. Dat confiscatie alleen te pas kan komen in landen waar de heerscher zich als eigenaar beschouwt van al de goederen zijner onderdanen, doch dat dezelfde zoo wel door onze wetgeving, als door de staats-huishoudkunde wordt gewraakt.

50. Dat men, eens dit valsche spoor ingeslagen zijnde, zich niet zal kunnen weerhouden van verdere miskenning van het regt van eigendom, hetwelk tot eene vermindering der kapitalen leiden moet; zoodat men na eerst de toekomst door leening op leening met overgrooten last te hebben bezwaard, thans ook de middelen wil gaan vernietigen om dezen last te dragen.

60. Dat het voorgestelde onregt, onder den schijn van matig, groot is, bedragende, bij voorbeeld, op vreemde fondsen 3 pCt. plus 38 opcenten, en dus ruim $\frac{1}{2}$ van het kapitaal.

70. Dat het onregt ook ten duidelijkste blijkt uit het plan om bij den dood van kinderen dubbel zoo veel te heffen als bij het overlijden van ouders.

80. Dat alle kapitaals-belasting in eene grootere mate drukt, naar gelang de getroffen eigendommen lagere renten afwerpen. Zoo zal, bij voorbeeld, voor effecten, die 5 pCt. rente geven, met een half jaar, voor vaste eigendommen, die 3 pCt. afwerpen, met omtrent een geheel jaar rente gelijkstaan.

90. Dat bij de noodzakelijk wordende inventarisatie van alle boedels, het publiek al wederom meer met bemoeijingen van notarissen zal worden gekweld.

100. Dat het immoreel is de eeden voortdurend te vermenigvuldigen. Bij de wet is het verboden getuigen te beëedigen, die elkander in naverwantschap bestaan, omdat men erkent, dat het belang tot eene verbreking kan voeren. Echter huivert de fiscus nimmer het alternatief tusschen eedverbreking en krenking van eigenbelang te stellen. Zal de eed eindelijk wel anders dan als een bloot formulier zijn te beschouwen?

110. Dat men, hoewel de opbrengst slechts op een half miljoen gulden schattende, de belasting durft voorstaan, terwijl groote middelen tot bezuiniging on-aangewend blijven; immers, het onderwerp van bezuiniging is hoewel dikwerf behandeld, nog geenszins uitgeput, b. v.:

a. Door de handel-maatschappij worden jaarlijks ten minste 60 duizend lasten gouvernements-producten van Java afgehaald, tot eene vracht van gemiddeld f 140 plus 15 pCt. per last. Particulieren echter betalen voor dergelijk transport niet meer dan f 90, f 100 tot f 110 per last. Nu twijfelt niemand, dat, met eenig beleid, de Nederlandsche handel-maatschappij genoegzame ruimte tot f 110 per last (per Nederlandsche schepen) zou kunnen vinden. Dit zou alzoo eene bezuiniging opleveren van f 30 per last; bedragende op 60,000 lasten f 1,800,000 plus 15 pCt. en dus ruim twee miljoen gulden.

b. Het departement van marine kost jaarlijks meer dan vijf miljoen gulden en levert slecht-bezeilde, ellendig gewapende bodems, die bij oorlog de wisse prooi moeten worden (tenzij zij zich in de lucht laten springen) van schepen van gelijk nominaal charter van Engelsche, Amerikanen of Franschen; en die tot bespotting van ieder, na dagen lang de reede van Vlissingen niet te hebben kunnen verlaten, eindelijk, als Chinesche jonken verstrooid raken. Wanneer men alle gouvernements-werven wilde opbreken, eigen' aanbouw staken, en de slechte schepen verkoopen, zou men de helft dezer sommen, bij particulieren bestedende, zich een klein doch krachtig materieel kunnen aanschaffen, hetwelk onze zeelieden bij oorlog in staat zou stellen de eer der vlag op te houden, althans met schepen van gelijk charter, met goede kansen den strijd aan te gaan.

c. De eere-diensten kosten jaarlijks meer dan twee miljoen gulden, zij zouden zich zelve kunnen bekostigen, even als zulks in Amerika plaats vindt.

Dominés en pastoors behooren door de gemeenten te worden onderhouden, niet als gouvernements-ambtenaren te worden gesalarieerd en gepensioneerd.

120. Dat, wanneer de aangeduide, met zoovele andere middelen van bezuiniging, die dagelijks worden aangewezen; niet toereikend zijn, men tot andere belastingen zijne toevlugt kan nemen en wel in de eerste plaats, tot eene verbetering van den accijns op den suiker, die thans ten spot der economie en ten prejudice der natie als uitvoer-premie wordt weg geschonken.

13. Dat, eindelijk, in het uiterste geval, eene belasting op alle inkomsten zou kunnen worden geheven, welke gewis drukkend en bezwaarlijk zijn zou, doch ten minste het nut zou opleveren, dat het gouvernement door de openbare meening tot zuinigheid zou worden genoodzaakt. Iets dergelijks echter wil men niet; men verkiest de voorgestelde Turksche belasting of eene bankbreuk, omdat beide, slechts de minderheid treffende, de natie medeplichtige maakt der berooving, omdat dezelve geene temporaire maar zoogenaamde vaste middelen zijn.

Rotterdam, 11 augustus 1843.

Een gepatenteerde.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Dat het woord bezuiniging thans menig huisvader met angst vervult, die reeds jaren lang van een sober inkomen heeft moeten leven, en in de laatst afgelopen 13 jaren, menig kartonnement en garnizoen heeft bezocht, zonder zoo gelukkig geweest te zijn als menig generaal, die voor het verhuizen ruimschoots werd teemoet gekomen, zal wel niemand betwijfelen, te meer, daar men ontwaart, dat de generaals, toen men hunne inspectiën wel missen konde, juist dit jaar niet zullen komen, dan alleen bij die korpsen, die door de garnizoens-verandering in het vorige jaar niet door hen zijn geïnspecteerd geworden. Hiermede zal men mogelijk bedoelen, dat de andere officieren reeds genoeg bij hen bekend zijn, om behoorlijk consideratie en advies te kunnen geven op de onlangs van iederen chef ingekomen rapporten; maar nu vraag ik, of er in een jaar tusschen een' chef en een' zijner officieren niet veel kan voorgevallen zijn, dat die rapporten niet alleen den stempel van partijzucht, maar zelfs dien van vervolging dragen.

Daarom ware het wenschelijk, dat zijne excellentie de minister van oorlog mogt kunnen goedvinden, dat ieder tot verwijfeling voorgedragen officier een soort van ondervraging onderging, 't zij door zijn' generaal, 't zij door den minister van oorlog zelve; echter zou het, mijns bedunkens, nog beter zijn, dat zij werden opgeroepen (daar toch een dusdanig officier zich gaarne die reiskosten zou getroosten) ten einde hen-zelven te hooren, en daarbij had dan die officier — indien zijn uiterlijk voorkomen Z. Exc. beter behaagde dan zijn' chef — nog 't voordeel, dat men niet op geheime rapporten hem wegens zwak gestel uit de active dienst verwijderde, zoo als in 1841 heeft plaats gehad, en dien men naderhand wederom heeft doen invallen.

Dusdanige opregte handelwijze, hopen wij, dat Zijne Excellentie zal gevoelen, en hierdoor zouden niet alleen alle verdere reclames geweerd worden, maar een ieder, dien dan het lot mogt treffen van verwijderd te worden, weet dan ten minste waarom, en zou op het verst gelegen oord, waarheen hij zich, uithoofde van bezuiniging, moest begeven, Z. Exc. steeds in zegening houden.

Geen regtgeaard geboren Nederlandsch officier bestaat er, of hij besoft zeer goed, dat er groote inkrimpingen moeten plaats hebben, maar ook komt bij hem onwillekeurig de vraag op, terwijl hij gedurende zijne militaire loopbaan reeds zoo veel heeft opgeofferd, of het dan ook altijd op den militair moet gevonden worden?

Neen, ik geloof niet, dat Zijne Majesteit, noch onze vertegenwoordigers, bij de ophanden zijnde beraadslagingen over het budget van oorlog, zoo ongunstig over den militairen stand zullen denken; ook zij hebben er belang bij, dat de *malaise*, die er in ruime mate reeds bestaat, nog niet vermeerderd worde, terwijl een ieder wel zal willen beseffen, dat elk verguisd persoon meer nadeel kan aanbrengen, dan honderd zoogenaamde jaboers kunnen goedmaken.

En hiermede zullen wij eindigen, na ons aan de bekende menschlievendheid van Z. Exc. den minister van oorlog te hebben aanbevolen.

Haarlem, 8 aug. 1843.

T. T.

Advertentiën.

+++ Men is voornemens, op Dingsdag 22sten Augustus 1843, des voormiddags ten 10 uren, ten huize van S. H. G. Gent, ten overstaan van den Notaris P. A. REES te Nijmegen, met hoogen te doen om finaal te worden verkocht:

10. Een stuk BOUWLAND, onder Gent Hulhuizerkamp genaamd, groot circa 3 Bunders, 81 Roeden en 80 Ellen.

20. Een stuk DITO, onder Gent, de Schelling genaamd, groot circa 1 Bunder en 40 Roeden.

30. Een stuk DITO, onder Gent, de Oude akker genaamd, groot 2 Bunders, 66 Roeden en 40 Ellen.

40. Een stuk DITO, onder Gent, Christelands land genaamd, groot 1 Bunder, 83 Roeden en 40 Ellen.

50. Een MOESTUIN, onder Hulhuizen, bij de dijk gelegen, groot 15 Roeden.

Alles behoorende aan de Roomsch Katholijke gemeente van Hulhuizen en Gent.

+++ Ouders en Voogden, die hunne kinderen en pleeg-bevolanen, van 2 tot 6 jaren, die de Bewaarschool te Arnhem wensch hebben geplaatst, worden verwittigd, dat die school op maandag den 4den September 1843, zal worden geopend; en uitgenoodigd, die kinderen daarvan voor dien dag aan te geven bij eenen der Heeren P. TEUNISSEN en G. VAN DER KAA, om te deelen in de bewijs van toelating te ontvangen, met de voorwaarden daarvan bekend te worden gemaakt.

Arnhem, 11 Augustus 1843.

De Commissie voor de Bewaarschool Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.

J. M. DE KEMPENAEER,

Voorzitter.

H. CRAMER,

Secretaris.

§ § § Op den 13den Julij jongstleden is van de Diligence, rijdende van Breda naar Nijmegen, VERMIST een Langwerpig Reiskoffer, waarop zich het nummer 952 van de Spoorweg-expeditie te Luik bevindt, vermoedelijk is hetzelfde op een der Wisselplaatsen door een Reiziger bij vergissing medegenomen en wordt hij, die in het bezit van dien Koffer is, of daarvan iets mogt bekend zijn, verzocht, om daarvan onverwijld opgaf te doen aan den Heer QUACK SR., te Nijmegen.

ZUTPHEN.

Op Zondag den 20sten Augustus zal, door den Heer JACQUES KINSBERGEN alhier, een Tentoonstelling van zijne luisterrijke KUNST-VUURWERKEN worden gegeven, welke door afwisseling van fraaie schoone kleuren de aandacht van kunstkenner zal overwaardig zijn, breedvoerig Programma.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 16 Aug. 3 El 1 Palm 7 duim; gew. 0 Duim; gev. 0 Duim.

Prijs-Courant der Effecten.

	Laagste koers.	Hoogste koers.
DINGSdag 15 AUGUSTUS.		
NEDERL. Werk. Schuld à 2½ pCt.	53½	53½
Dito Dito » 5 »	100½	100½
Amortisatie-Syndicaat. » 4½ »	93½	93½
Dito Dito » 3½ »	78	
Handelmaatschappij . . » 4½ »	133½	134½
Nieuwe Dito . . » 4½ »		
Dito Dito 1837 » 4½ »		
Oostindische Leening » 5 »	99½	99½
Spoorweg Haarlem . . » »		
Aand. Rijn-Spoorweg » 4½ »		
FRANKE. Inschrijv. G. B. » 3 »		
SPANJE. Leening Ardoins. » 5 »	18½	18½
Dito onbep. stuk . . » 5 »	15½	16½
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 2½ »	42½	42½
RUSL. H. & C. 1798, 1816. » 5 »	107½	107½
Dito 1828, 1829 . . » 5 »	106½	
Dito 1831, 1833 . . » 5 »	98	
Oblig. bij Hope . . » 4 »	89½	89½
OOSTER. Aand. à fl 100. » f »		
Dito à fl. 250 . . . » »		
Metalliek » 5 »	109½	
Dito » 2½ »		
BRAZILIE. Dito Dito » 5 »	77½	

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.